

## Wöbbelin – Miejsca Przestrogi i Pamięci k. Ludwigslust

### Historia

W odległości kilku kilometrów od gminy Wöbbelin, w kierunku na Ludwigslust, jesienią 1944 r. rozpoczęła się budowa jednego z ostatnich podobozów *KZ Hamburg-Neuengamme*. Więźniowie, którzy przybywali tam od 15 lutego 1945 r., zbudowali obóz złożony z kamiennych baraków, przeznaczony dla jeńców wojennych amerykańskich i brytyjskich powietrznych sił zbrojnych. Od kwietnia 1945 r. niewykończone baraki służyły jako obóz przejściowy dla tysięcy więźniów, ewakuowanych w marszach śmierci z innych obozów koncentracyjnych. Skrajnie wycieńczeni więźniowie dostawali tak mało pożywienia, że co piąty z nich zmarł. Filmy i zdjęcia ocalałych zrobione po wyzwoleniu obozu przez żołnierzy amerykańskich obiegły cały świat.

Wskazówka: Inne ofiary obozu zostały w maju 1945 r. pochowane na rozkaz Amerykanów przez miejscową ludność niemiecką w Ludwigslust [między zamkiem a kościołem], w Hagenow [na Parkstraße] i w Szwerinie [Platz der Opfer des Faschismus]. W lesie pod Neu-Lüblow został w 1960 r. odkryty masowy grób. Od miejsca pamięci wiedzie do niego oznakowana droga.

*Christoph Kreutzmüller*

### Pamięć

Dzisiaj na terenie byłego obozu rośnie las. Od 1965 r. o obozie przypomina miejsce pamięci z informacjami i nazwiskami setek ofiar. Wystawa dokumentalna „Dziesięć tygodni obozu koncentracyjnego Wöbbelin” mieści się w Wöbbelin, w tym samym budynku, w którym znajduje się też wystawa „Theodor Körner. 1791-1813. Poeta i patriota jako idol”. Theodor Körner, który jako członek ochotniczych oddziałów pod dowództwem majora von Lützowa w 1813 r. zginął podczas ataku na jednostki francuskie, jest pochowany w Wöbbelin. W 1938 r. naziści zasadzili poświęcony jego pamięci zagajnik. Tam właśnie na początku maja 1945 r. na zlecenie i pod dozorem amerykańskich władz wojskowych zostały pochowane w pojedynczych mogiłach niektóre ofiary obozu.

Oprowadzanie możliwe jest także z symultanicznym tłumaczeniem na język polski.

*Christoph Kreutzmüller*

## **Informacje praktyczne**

Wöbbelin – Miejsca Przestrogi i Pamięci k. Ludwigslust

Ludwigsluster Straße 2b 19288 Wöbbelin

tel./faks: +49 38753 80792

<http://www.kz-woebbelin.de>

email: [info@kz-woebbelin.de](mailto:info@kz-woebbelin.de)

Czynne: kwiecień-październik: środa-piątek: 11:00-17:00; sobota-niedziela: 13.00-16.30 listopad-marzec środa-piątek 12:00-17:00; niedziela 13:00-16:00 (lub po uzgodnieniu).

Wstęp: wolny.